

NAUCZ NAS MODLIĆ SIĘ

W tym tygodniu będziemy rozważać pełne desperacji wyznania psalmisty doświadczającego ucisku. W naszym studium uwzględnimy cztery pieśni z *Psalterza*, które mogą nas nauczyć, jak modlić się w codziennych zmaganiach: Ps 44; 22; 13; 60.

Część II: Komentarz

Psalm 44

Uczciwość i bezpośredniość psalmistów w ich prośbach kierowanych do Jahwe może nas zaskakiwać, a nawet zdumiewać. Przeważnie nie zachowujemy się zbyt śmiało, kiedy zwracamy się do Stwórcy.

Synowie Korach postępowali inaczej. Przekonajmy się, czego możemy się nauczyć z ich odważnej modlitwy zapisanej w Ps 44.

1. Synowie Koracha ufali Bogu (Ps 44,5-9) bez względu na to, jakie upokorzenia ich spotykały, gdyż pamiętali dokonania Jahwe dla nich (Ps 44,2-4). Ich skargi nie brzmią jednak negatywnymi odczuciami ani obwinianiem Boga. Ich modlitwa jest raczej oparta na prawdziwej wierze w moc i miłosierdzie Boga.

2. Twierdzą oni, że Pan porzucił ich zdanych na miłosierdzie ich wrogów (Ps 44,10-17). Czy można wyrażać takie przekonanie co do działań Stwórcy, a jednocześnie nie stracić wiary w Niego?

3. Synowie Korach potwierdzają, że nie zapomnieli o Bogu (Ps 44,18). Byli wierni i uznają, że nie mogą oszukiwać Pana (Ps 44,18-23).

4. Pieśń kończy się mocną prośbą do Boga, by działał dla nich: „obudź się”, „powstań” i „wyzwól nas” (Ps 44,24-27). Psalmiści nie powściągają głosu wołając do Boga o ratunek.

Psalm kończy się bez podania wyraźnej odpowiedzi Pana. Jego milczenie jest przypomnieniem, iż wiele razy z tej strony wieczności nie zawsze otrzymamy taką odpowiedź z Nieba, jakiej oczekujemy. Jednak nie możemy pozwolić, by poczucie zawodu opanowało nas i uczyniło nas rozbitkami w wierze.

Psalm 22

Ten psalm jest skomponowany podobnie jak Ps 44, choć należy zauważyć, że Ps 22 jest osobistą prośbą. Jest to psalm napisany przez Dawida. W dyskusji wokół historycznego tła psalmu zakłada się, że został on napisany albo kiedy Dawid był prześladowany przez Saula, albo w trudnym dla Dawida okresie buntu Absaloma.

Jakiegokolwiek jest historyczne pochodzenie tego psalmu, nie ma wątpliwości, że jest to psalm mesjanistyczny. *Nowy Testament* kilkakrotnie cytuje ten psalm w kontekście cierpienia Jezusa podczas Jego procesu, tortur i ukrzyżowania.

• Słowa Jezusa: „Boże mój, Boże mój, czemuś mnie opuścił?” (Mk 15,34; 27,46) są bezpośrednim cytatem z Ps 22,2.

• Mateusz odnosi Ps 22,8 do ukrzyżowanego Jezusa i nieprzyjaciół szydzących z Niego (Mk 15,29; Mt 27,39-40).

• Ps 22,17 - „Przebodli ręce i nogi moje” - to bezpośrednia aluzja do przybicia Jezusa do krzyża, choć ten wers nie jest cytowany w ewangeliiach.

• Mk 15,24 and Mt 27,35 nawiązują do Ps 22,19.

• Także Ps 22,13-16 można bezpośrednio odnieść do doświadczenia Jezusa. Ps 22,18 opisuje mękę Zbawiciela na krzyżu: „Mogę policzyć wszystkie kości moje... Oni przyglądają się, sycą się mym widokiem”.

W kontekście studium lekcji tego tygodnia pocieszająca jest myśl, że nasz Stwórca stał się człowiekiem i przyjął na siebie cierpienie znacznie przekraczające wszelką bolesć i trud, z jakimi przychodzi nam się zmagać. Z pewnością nasz Pan pamiętał ten psalm w dniu swojej męki i modlił się jego słowami. My także pośród smutku i cierpienia możemy potraktować ten psalm jak naszą osobistą modlitwę.

Inspirująca jest dla nas myśl, że także Jezus lamentował w cierpieniu i wyrażał swój ból zwracając się do swego niebiańskiego Ojca. Szczere wyrażanie uczuć nie jest grzechem. W ogrodzie Getsemane Jezus prosił: „Ojcze mój, jeśli można, niech mnie ten kielich minie...”. To uświadamia nam, że szczere wyrażanie w modlitwie naszych uczuć i słabości nie spotka się z niechęcią ze strony Boga. Kiedy Jezus otworzył serce przed Ojcem, zakończył swoją modlitwę wyrazem zupełnego poddania Jego woli: „...wszakże nie jako Ja chcę, ale jako Ty” (Mt 26,39).

Podobnie Ps 22 wyraża doskonałą ufność i poddanie się woli Ojca. Psalm ten, podobnie jak wiele innych, kończy się zapowiedzią wyzwolenia (Ps 22,21-23) i chwałą dla Boga (Ps 22,24-27). Psalmista raduje się miłosierdziem Pana (Ps 22,28-37), wznosząc się z dna cierpienia i bólu na wyżyny radości i błogosławieństwa. Podobnie nasze modlitwy powinny mierzyć w te chwalebne wyżyny.

Psalm 13

Autorzy psalmów zadają dwa pytania wyrażające rozpacz pośród cierpienia i ucisku. Pierwsze z nich zaczyna się słowem „dlaczego?” (hebr. *lamah*). Słowo „dlaczego?” jest używane, kiedy rozmówca pragnie zrozumieć działania Boga w trudnych okolicznościach, takich jak: (1) kiedy wydaje się, że Pan nie czyni nic, by uratować swojego wyznawcę (Ps 10,1; 44,24); (2) Kiedy wydaje się, że Bóg porzucił cierpiącego człowieka

(Ps 22,2; 42,10; 44,25); (3) kiedy wydaje się, że Pan odrzucił z jakiegoś powodu swoje wyznawcę (Ps 42,4; 74,1; 88,15). Krótko mówiąc, pytanie to jest stosowane w ramach próby zrozumienia powodów działania (czy braku działania) Boga.

Drugie pytanie psalmistów to „dopókiż?” (Ps 13,2-3; 35,17; 74,10; 79,5; 80,5; 89,47; 90,13; 94,3). „Dopókiż?” różni się istotnie od „dlaczego?” co do intencji. „Dopókiż?” nie kwestionuje Bożych działań wobec ludzkiego cierpienia. Uznaje fakt, iż Pan zawsze ma wszystko pod kontrolą. Ponadto pytanie to nie domaga się od Boga pomsty na tych, którzy są powodem cierpienia i smutku. To dociekliwe pytanie po prostu wyraża pragnienie poznania, jak długo jeszcze Bóg każe czekać swojemu wyznawcy. Ponadto pytanie „dopókiż?” wzywa Boga do działania. Zawiera w sobie także odczucie duchowego zmęczenia nieustającym cierpieniem i pragnieniem, by cierpienie wreszcie się skończyło. My także wraz z psalmistą możemy zwracać się do Pana w naszych modlitwach z pytaniem: „Dopókiż?”. Możemy Go prosić o Jego interwencję i miłosierdzie. Takie prośby możemy nazwać „skargami wiary”.

Po bolesnej skardze Dawid przechodzi do prośby. To przejście jest dla nas wzorem, jak powinniśmy się modlić. Nie możemy poprzestawać zbyt długo na narzekaniach. Powinniśmy iść naprzód w wierze: „Wejrzyj! Wysłuchaj mnie, Panie, Boże mój! Rozjaśnij oczy moje” (Ps 13,4). Często tym, czego naprawdę potrzebujemy, jest zapewnienie, iż Stwórca jest z nami.

Podobnie jak w Ps 22, ta pieśń także kończy się słowami ufności (Ps 13,6-7). Jednak słowa te są czymś więcej niż prostym wyrazem wiary. Nawet w ucisku psalmista wyraża radość i pewność (Ps 13,5-6). Jego problemy nadal się utrzymują, ale on ufa, że zostaną rozwiązane, i polega na Bogu, licząc, że On go podtrzyma. To poleganie na Bogu i wiara w Niego są przykładem dla innych. My także musimy zaufać Bogu, wierzyć w Jego moc i powoływać się na Jego obietnice. Psalmista używa trzech czasowników w ostatniej zwrotce psalmu: „ufać”, „radować się” i „śpiewać”. Jak możemy się radować, kiedy doświadczamy ucisku? Jak możemy wtedy śpiewać? Możemy to zrobić, kiedy „ufamy łasce” Bożej, gdyż Bóg „okazał nam dobroć” (Ps 13,6-7).

Psalm 60

Nagłówek Ps 60 podaje historyczny kontekst, w jakim powstała ta pieśń. Z reguły autorzy psalmów nie podają tak szczegółowych informacji. Jednak w tym przypadku uwzględnienie historycznych wydarzeń nie tylko pomaga nam zrozumieć, jak doszło do powstania tego psalmu, ale także ułatwia nam zrozumienie jego treści.

Ps 60 wiąże się ściśle z wydarzeniami opisanymi w 2 Sm 8,1-14. W tamtym czasie Dawid był już królem nad całym Izraelem (2 Sm 5,1-5) i ustanowił stolicę w Jerozolimie (2 Sm 5,6-10). Prorok Natan przekazał Boże przymierze nowemu królowi (2 Sm 7). Dawid był gotowy przyjąć spełnienie obietnic danych przez Pana Abrahamowi, mianowicie, iż jego potomkowie odziedziczą Ziemię Obiecaną „od rzeki egipskiej aż do wielkiej rzeki Eufrat” (Rdz 15,18). Po pierwszych zwycięstwach Dawida jako króla nad Filistyńczykami (2 Sm 5,17-25; 8,1-2) i Moabitami (2 Sm 8,2) pojawiła się kolejna groźba najazdu ze strony Aramejczyków. Dawid walczył przeciwko Hadadezerowi, królowi Soby i zwyciężył zabijając 18 tysięcy Syryjczyków w Dolinie Soli. Ponadto „obsadził cały Edom załogami, i byli Edomici hołdownikami Dawida. Pan wspomagał Dawida we wszystkim, do czegokolwiek się zabrał” (2 Sm 8,14).

Psalmy nie są filozoficznymi rozważaniami mędrców nad nieznanym bóstwem. Pieśni te są ukształtowane przez realne problemy codziennego życia (por. 2 Sm 8 ze wzmianką o Moabie, Edomie i Filistynach w Ps 60,84). Dawid napisał Ps 60 w trudnych czasach, kiedy Izraelici toczyli walkę z potężnymi wrogami. Wbrew mocnej opozycji (Ps 60,3-5) Dawid mówi z wiarą: „Ale teraz dałeś chorągiew tym, którzy się ciebie boją, aby ją wynieśli dla prawdy twej” (Ps 60,6 BG).

Ps 60 obiecuje nam, że Bóg jest ze swoim ludem (Ps 60,8-10). Dlatego Dawid prosi o obecność Boga w najtrudniejszym czasie (Ps 60,11-13). Dlatego psalm nie kończy się w duchu pesymizmu, rozważając mroczną drogę, jaka rozciąga się przed psalmistą, ale wyraża mocne zaufanie do Boga i nadzieję na zwycięstwo: „W Bogu mężnie sobie poczynać będziemy, a on podepcze nieprzyjaciół naszych” (Ps 60,14). Wobec ogromnych wyzwań i opozycji najlepszym wyjściem jest gorliwa modlitwa. Kiedy potem podniesiemy się z kolan, ufając Bogu i Jego mocy, On pozwoli nam dokonać wielkich rzeczy dla Niego.

Część III: Zastosowanie

Studium tych czterech pieśni - Ps 44; 22; 13; 60 - uczy nas, jak modlić się w trudnych czasach ucisku. Zauważamy w nich konieczność szczerego wyrażania naszych zmartwień, porażek i rozczarowań w modlitwie przed Panem. Z ufnością możemy przynosić Stwórcy nasze narzekania i smutki, działając z wiarą i ufnością, iż zostaniemy wysłuchani.

Poproś uczestników lekcji, by spróbowali wyrażać swoje smutki w modlitwie do Boga. Poproś, by podzielili się tym, czego z tej lekcji nauczyli się o modlitwie. Jeśli to możliwe, poproś ochotników, by w duchu psalmistów podzielili się swoim doświadczeniem modlitwy wzmacniającej wiarę i dodającej sił do walki z przeciwnościami. Pamiętaj, że *Psalterz* to nie tylko zbiór pięknych wierszy, ale także zaproszenie do życia zgodnego z wolą Boga!